

De Europese Unie;

Een onderzoek naar compliance en tijdige transpositie van EU – wetten en richtlijnen

Universiteit Utrecht

Bachelorproject

Jules Vullings 3340805

Guus Willard 3340813

Begeleider : Asya Zhelyazkova

Abstract

Dit onderzoek gaat over de transpositie – ook wel het overnemen – van nieuwe richtlijnen door de lidstaten van de Europese Unie (EU). Deze richtlijnen worden gemaakt binnen de EU, waarna ze overgenomen dienen te worden door de lidstaten in hun nationale wetgevingen. We hebben ondervonden dat met name Frankrijk, Griekenland, Luxemburg en Portugal falen op dit gebied. We hebben hiervoor gebruik gemaakt van een dataset met twee verschillende soorten richtlijnen, namelijk op het gebied van de sector Transport & Toerisme en de sector Economische & Monetaire Zaken. Verder bleek dat alleen voor de eerste sector het uitmaakte of een regering links of rechts in het sociaaleconomisch politieke spectrum staat. Een rechtse regering is eerder geneigd om richtlijnen op tijd over te nemen.

1. Introductie

De Europese Unie (EU) is een intergouvernementele organisatie, wat inhoudt dat het een internationale organisatie is, maar het beslissingsrecht wel bij de soevereine lidstaten ligt. De besluiten moeten in sommige gevallen unaniem worden genomen en een meerderheid is altijd vereist, omdat de lidstaten gebonden zijn aan hun eigen besluiten op nationaal niveau (Europarl, 2011, http://www.europarl.europa.eu/factsheets/1_4_1_nl.htm).

De volgende lidstaten, sinds 2007 27 in getale, vormen samen de Europese Unie: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenie, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk en Zweden.

Daarnaast is de EU een supranationale organisatie, wat betekent dat de bevoegdheden van de nationale lidstaten overgedragen wordt naar een autoriteit die boven deze nationale staten staat. In de EU worden beslissingen op basis van een meerderheid van stemmen genomen (dit kan verschillen per beslissing, sommige stemmen van bepaalde landen tellen vaker mee of er is een tweederde meerderheid nodig voor goedkeuring), waardoor het kan voorkomen dat bepaalde staten gedwongen worden een bepaalde beslissing op nationaal niveau door te voeren omdat dit in de EU is bepaald. Indien een lidstaat tegen stemt, maar de meerderheid wel voor het voorstel is, wordt het voorstel alsnog aangenomen en moet een land deze ook overnemen, zelfs als het er eigenlijk niet mee eens is (Europa.eu, 2011 http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-council/index_nl.htm).

1.1 Opzet onderzoek

Wat wij zullen onderzoeken is de snelheid van het overnemen van de door de EU bepaalde richtlijnen in de nationale wetgeving van een lidstaat. Het begrip compliance staat hierin centraal. Met compliance bedoelen we letterlijk gehoorzaamheid en hiermee wordt aangeduid dat een organisatie werkt in overeenstemming met de opgestelde wet- en regelgeving (Hartlapp & Falkner, 2008). Er zijn drie belangrijke onderdelen binnen compliance. Ten eerste moet er een wet gemaakt worden op nationaal niveau, wat kan betekenen dat er nieuwe regels moeten worden opgesteld of oude regels moeten worden aangepast of verwijderd. Daarnaast moeten deze wetten worden gecontroleerd en nageleefd worden in de praktijk. Ten derde moet er druk worden uitgeoefend wanneer deze wetten niet worden nageleefd en desnoods kunnen er sancties worden opgelegd bij non-compliance (Hartlapp & Falkner,

2008). Alle leden van de Europese Unie zijn verplicht om algemene wetten en regels in hun nationale wetgeving te implementeren. Ondanks deze verplichting zijn er vele voorbeelden te noemen waar het problemen oplevert. Dit kan op meerdere gebieden plaatsvinden. Er kan bijvoorbeeld compliance optreden op het gebied van het overnemen van de wet, het uitvoeren van de wet of het niet straffen bij overtreding van deze wet (Hartlapp & Falkner, 2008).

In onze studie ligt de focus op de richtlijnen, wetten en regels die zijn opgesteld door de Europese Unie en kijken we of deze richtlijnen ook daadwerkelijk op tijd worden overgenomen door de verschillende lidstaten. Een richtlijn is een legaal instrument van de EU. Dit is legislatie die lidstaten wat vrijheid geeft in het kiezen van middelen en instrumenten, maar de doelen zijn wel duidelijk gespecificeerd en verwacht wordt dat de lidstaten deze doelen bereiken (Haverland, Steunenberg en van Waarden, 2011). De Europese Unie streeft naar eenheid en uniformiteit en wil zich presenteren als één groot geheel op de wereldmarkt. Om als eenheid te opereren is het belangrijk dat alle lidstaten met dezelfde regels en richtlijnen te maken hebben. Van cruciaal belang zijn de verdragen die worden opgesteld om eenheid te kweken bij de lidstaten, in zowel hun woorden als hun daden. Echter is het nog lang niet het geval dat lidstaten richtlijnen zomaar overnemen. Volgens Steunenberg en Rhinard (2005) ligt de mediaan van het overnameproces op 76 weken, terwijl de mediaan van de deadline waarop het moest zijn overgenomen op 57 weken ligt. Wat verder blijkt is dat, bijvoorbeeld in het jaar 2004, de Europese Commissie in maar liefst 144 van de 155 zaken (meer dan 90%) vond dat de lidstaten hun plichten aangaande het implementeren van richtlijnen niet had vervuld (Farid, 2010). Wanneer de Commissie het gevoel heeft dat lidstaten de richtlijnen niet correct overnemen, kunnen zij de lidstaten voor laten komen in het European Court of Justice (Joerges en Neyer, 1997). In het Verdrag van Maastricht staat loyaliteit naar andere lidstaten hoog in het vaandel. Daarom kan het ook een ondermijning van het vertrouwen en een beschadiging van de effectiviteit van de EU worden genoemd wanneer staten hun wetten niet naleven of niet goed implementeren (Farid, 2010).

Het implementeren van zogenoemde richtlijnen is hierin een erg belangrijk proces. Implementatie is het proces van het vertalen van beleid naar actie (Barett, 2004). Het gaat dus om de periode dat een beleidsmaatregel wordt opgesteld tot het moment dat ze ook daadwerkelijk is geïmplementeerd in de nationale wetgeving van een land (Bardach, 1977). Indien een wet goed wordt geïmplementeerd is het ook altijd nog de vraag of deze dan goed wordt uitgevoerd. Compliance refereert hiernaar en gaat over de gelijkvormigheid tussen het gedrag van een actor en een opgestelde regel (Raustiala & Slaughter, 2002). De implementatie

van de Europese wetgeving vereist vaak veranderingen op nationaal niveau. Zodoende is implementatie dus een belangrijk mechanisme in het meer één worden van Europa (Treib, 2008). Niet elk land kan of wil de op Europees niveau bepaalde richtlijnen overnemen en meerdere kwalitatieve studies hebben aangetoond dat een wet op papier niet per definitie hetzelfde is als dat de wet ook daadwerkelijk wordt nageleefd (Versluis, 2007). Zo was Duitsland in 1993 het oneens met een richtlijn over arbeidstijden. Tien jaar later, in 2003, had het deze richtlijn nog steeds niet overgenomen (Thomson, 2010). Ook Falkner en Treib onderschrijven dat de formele transpositie van EU-regels naar de nationale wetgeving vaak voorkomt, maar dat deze wetten vaak niet volledig of goed geïmplementeerd worden (Falkner en Treib, 2008). Veel wetten kunnen dan wel worden opgenomen in de nationale wetgeving, maar dan blijft het de vraag of ze ook daadwerkelijk goed en op tijd worden geïmplementeerd door de lidstaten. Ook Versluis concludeert in haar artikel dat transpositie, de formele implementatie van door de EU bepaalde wet in nationaal beleid, niet per se leidt tot uitvoering in de praktijk en dat gelijke regels in verschillende landen toch vaak leidt tot verschillende uitvoeringen in de praktijk (Versluis, 2007). Het kan dus voorkomen dat sommige lidstaten een nieuwe wet niet (goed) implementeren en dit is soms moeilijk te controleren. De EU heeft een gedecentraliseerde implementatiestructuur en moet op de lidstaten vertrouwen dat ze nieuwe wetten ook daadwerkelijk implementeren (Scharpf, 1988 & Treib, 2008).

1.2 Doel- en vraagstelling

Het doel van deze studie is het in kaart brengen van verschillen tussen landen op het gebied van gehoorzaamheid naar de EU. Als de EU een richtlijn opstelt, dienen de lidstaten deze richtlijn in hun nationale wetgeving over te nemen. Wij gaan onderzoeken of dit daadwerkelijk gebeurt, of dit ook op tijd gebeurt en welke landen eerder over zullen gaan tot de implementatiefase.

Wat benadrukt dient te worden is dat onze focus enkel komt te liggen op het overnemen van de richtlijnen door landen, en of ze dit op tijd doen. De implementatie van deze richtlijnen komt daarna pas. Dit is erg belangrijk om te noemen, omdat het één met het ander te maken heeft. Tegelijkertijd is het erg subjectief om te zeggen dat een land een richtlijn goed of juist slecht heeft geïmplementeerd. Daarom, en omdat hier weinig tot geen data over beschikbaar is, zal de focus hier niet op komen te liggen.

Verder zullen we proberen de factoren die uitstel van overname van de richtlijn veroorzaken aan het licht te brengen. We hebben de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

Nemen de lidstaten van de Europese Unie de van hogerhand opgelegde richtlijnen en regels op tijd over in hun nationale wetgeving?

Met behulp van enkele deelvragen kunnen we deze hoofdvraag beantwoorden. De deelvragen luiden als volgt:

Treedt er compliance op in de EU? Zijn bepaalde landen eerder geneigd richtlijnen over te nemen dan andere landen?

We gaan onderzoeken of er een verschil in mate van compliance is tussen de verschillende beleidssectoren die de EU kent. Zo zullen we de sector 'transport en toerisme' en de sector 'economische en monetaire zaken' in ons onderzoek vergelijken. Hiervoor zullen we geen specifieke hypothese opstellen doordat er geen duidelijke verschillen tussen deze twee sectoren te vinden zijn in de literatuur. Meer algemene bevindingen zijn er wel te melden. Zo heeft eerder onderzoek uitgewezen dat het overnemen van richtlijnen met betrekking tot transport over het algemeen niet erg veel tijd in beslag neemt (Haverland, Steunenberg en van Waarden, 2011). Naast nationale factoren spelen vooral (beleids)sectorale factoren een rol in het overnemen en implementeren van Europees beleid (Steunenberg, 2007). Ook zijn er significante verschillen in snelheid tussen de verschillende beleidssectoren te melden (Haverland, Steunenberg en van Waarden, 2011). Verder blijkt dat de tijd die lidstaten krijgen om richtlijnen over te nemen, in welke sector dan ook, vaak te kort is om dit op een adequate manier te doen (Mastenbroek, 2005).

1.3 Relevantie

De maatschappelijke relevantie van dit onderzoek is het inzicht geven op de manier waarop de wetten van de Europese Unie in de verschillende lidstaten worden geïmplementeerd. Door dit te onderzoeken wordt het duidelijker voor zowel de burgers als voor de overheid en grotere organisaties. De problemen die compliance met zich mee brengt en de oplossingen die wij hiervoor hopen te vinden, kunnen vervolgens worden overgenomen en als bron of stimulatie dienen om deze problemen in de toekomst te voorkomen en op te lossen. Zo kunnen er mogelijk specifieke maatregelen genomen worden tegen landen die structureel de fout in gaan en richtlijnen weigeren over te nemen of hiervoor de capaciteiten missen. De wetenschappelijke relevantie van ons onderzoek is het proberen bij te dragen aan het verzorgen van extra kennis over de Europese Unie op het gebied van compliance en de implementatie van de wetten en regels in de nationale wetgeving van de lidstaten. We zijn in eerdere studies enkele contradicterende bevindingen tegengekomen. Een eenduidig onderzoek

is daarom van belang. Daarnaast zal er op regelmatige basis een kwantitatief onderzoek moeten komen naar processen als compliance en implementatie binnen de EU. Op deze manier hou je de data up-to-date. Het belang van een onderzoek als deze is dat het ter onderbouwing of weerlegging gebruikt kan worden voor andere onderzoeken of wetenschappelijke doeleinden.

1.4 Vooruitblik theorieën

De theorieën die we in latere delen zullen gebruiken zijn van toepassing op het verkrijgen van de resultaten. Om hypothesen op te kunnen stellen, hebben we enkele theorieën gezocht over de verschillen in compliance. Het meest geschikte wat hierbij naar voren kwam zijn de ‘worlds of compliance’ van Falkner en Treib. Dit is een indeling van de landen in 4 werelden, met betrekking tot compliance. In het theoriegedeelte zal dit verder worden toegelicht. Daarnaast gebruiken we enkele bevindingen van Toshkov om twee andere hypothesen te testen. De eerste gaat over hoe links of rechts een regering is en of dit invloed heeft op de mate van compliance. Of het aantal partijen binnen een regering uitmaakt voor de mate van compliance is de tweede hypothese.

In de komende delen zullen we eerst de theorieën en hypothesen presenteren. Hierna worden de methoden van dataverzameling, data-interpretatie en methoden van onderzoek behandeld. De resultaten zullen vervolgens worden gepresenteerd en geanalyseerd, om af te sluiten met een conclusie en punten van discussie.

2. Theorie

In dit deel van het onderzoek zullen we hypothesen formuleren aan de hand van theorieën die we hebben gevonden. We zullen in dit deel ook vaak verwijzen naar bevindingen uit eerdere studies.

2.1 Worlds of compliance

De manier waarop we dit gaan onderzoeken leiden we af van het artikel van Falkner en Treib, waarin drie ‘werelden van compliance’ worden onderscheiden. In hun studie analyseren zij Slovenië, Slowakije, Tsjechië en Hongarije (vier van de 12 nieuwe lidstaten) met betrekking tot het overnemen van 3 EU-richtlijnen aangaande arbeidsuren en gelijke behandeling. Het doel van hun studie was bepalen of deze vier landen in een van de drie reeds bestaande

werelden passen, of dat er een nieuwe wereld moet worden toegevoegd waar deze landen in passen (Falkner en Treib, 2008).

De eerste wereld van compliance heet de *'world of law observance'*. Hier geldt dat zelfs als er conflicterende nationale beleidsstijlen, belangen of ideologieën bestaan, de transpositie van EU-richtlijnen op tijd en correct zal zijn.

De *'world of domestic politics'* stelt dat conflicterende belangen tussen nationale regeringen en de EU ervoor zorgt dat elke transpositie van EU-richtlijnen wordt afgewogen via een kosten-baten analyse. Non-compliance zal hier voorkomen bij een clash tussen EU-eisen en nationale belangen (Falkner en Treib, 2008). Veel overlap met deze wereld is te vinden in een benadering van Haverland et al. (2011) met betrekking tot het overnemen van richtlijnen, namelijk de *'enforcement approach'*. Deze stelt dat het al dan niet overnemen van richtlijnen een eigen keuze is van regeringen van de lidstaten. Deze regeringen maken met behulp van de rationele keuzetheorie een kostenbaten analyse (is overnemen wel voordelig voor het landsbelang of kan er beter non-compliance vertoond worden?) en bepalen op deze manier of overgaan tot compliance voordelig is voor het landsbelang (Haverland, Steunenberg en van Waarden, 2011).

De *'world of transposition neglect'* houdt in dat naleving van EU-wetten niet een doel op zich is. Nationale arrogantie (het maling hebben aan regels of meningen van andere landen/actoren), gecombineerd met het niet ingrijpen van supranationale actoren (bijvoorbeeld de Europese Commissie die geen maatregelen neemt tegen non-compliance), zorgt voor het helemaal niet erkennen van EU-richtlijnen in deze *'verwaarlozende landen'* (Falkner en Treib, 2008).

Ondanks de controversie om de nieuwe Oost-Europese lidstaten, hebben studies uitgewezen dat zij juist heel snel zijn in het overnemen van richtlijnen in hun wetgeving (Sedelmeier, 2008 & Toshkov en Steunenberg, 2009). De nieuwe Oost-Europese staten hebben veel geïnvesteerd in efficiëntie, waardoor ze in korte tijd veel vooruitgang hebben geboekt in het aanpassen van hun eigen wetgeving naar EU-wetgeving en daadwerkelijk veel richtlijnen hebben overgenomen (Zubek, 2005). Sadurski stelt dat incompetent parlementaire instituties in deze landen ervoor hebben gezorgd dat er weinig serieuze parlementaire discussies ontstonden en zo richtlijnen heel snel werden overgenomen (Sadurski, 2006).

Echter, wat wel moet worden aangetekend is dat een aantal redenen (weinig steun van burgers, weinig steun van civil society organisaties, gebrek aan inzicht, vaardigheden en bronnen en tekortkomingen in wetgevende systemen) ervoor zorgde dat de wetten weliswaar

werden nageleefd, maar lang niet altijd goed en op tijd werden geïmplementeerd. Dit is precies de reden dat er een vierde wereld door Falkner en Treib is toegevoegd, en dit is de ‘*world of dead letters*’. Hieronder vallen behalve de Oost-Europese lidstaten ook Italië en Ierland (Falkner en Treib, 2008).

In de volgende tabel wordt duidelijk gemaakt hoe de landen worden ingedeeld binnen de vier werelden. In de originele tabel staat er bij de ‘*world of dead letters*’ een +/- bij de transpositiefase. Omdat wij dus bewijs hebben gevonden dat deze lidstaten juist heel snel richtlijnen overnemen, hebben we besloten hier een + van te maken.

Tabel 1 Worlds of compliance

	World of Law Observance	World of Domestic Politics	World of Dead Letters	World of Transposition Neglect
Procespatroon in de transpositiefase	+	0	+	-
Procespatroon in de praktische implementatiefase	+	+	-	+/-
Landen	Denemarken, Finland, Zweden (3)	Belgie, Duitsland, Engeland, Nederland, Oostenrijk, Spanje (6)	Bulgarije, Cyprus, Estland, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Malta, Hongarije, Polen, Roemenie, Slovenie, Slowakije, Tsjechie (14)	Frankrijk, Griekenland, Luxemburg, Portugal (4)

+ respect voor de regel van de wet

0 politieke pick-and-choose

- verwaarlozing

Bron: Falkner en Treib (2008).

In deze tabel staan de twee fases centraal. Hier is weer het eerdere verschil terug te zien tussen de overname van richtlijnen en het implementeren hiervan. De eerste kolom met het procespatroon in de transpositiefase is het belangrijkste voor ons onderzoek, omdat het hier gaat om de daadwerkelijke overname van de EU-richtlijnen in de nationale wetgeving. Dit verschilt van het procespatroon in de praktische implementatiefase, waar deze richtlijnen die al in de nationale wetten staan ook goed en op tijd worden uitgevoerd in de lidstaten.

Naar aanleiding van deze onderverdeling kunnen we hypothesen vormen. De hypothesen worden aan de hand van de kolom van de transpositiefase gevormd, omdat we ons dus slechts focussen op het overnemen van de richtlijnen en de snelheid waarmee dit gebeurt. Aan ons de taak om erachter te komen of bijvoorbeeld Frankrijk echt zo eigenzinnig is en Denemarken zo gewillig en netjes is met het overnemen van richtlijnen.

Hypothese 1: De Scandinavische lidstaten zullen een grote mate van naleving van EU-richtlijnen hebben en zullen dit ook veelal op tijd overnemen.

Hypothese 2: De West-Europese lidstaten en Spanje zullen de richtlijnen minder naleven dan de Scandinavische landen en ze zullen hierbij ook meer vertraging hebben.

Hypothese 3: Ierland, Italië en alle 12 nieuwe lidstaten zullen ongeveer net zo goed presteren als de Scandinavische landen en zullen de richtlijnen ongeveer net zo snel over hebben genomen.

Hypothese 4: Frankrijk, Luxemburg, Portugal en Griekenland zullen de richtlijnen het minst naleven en dit zal vaak ook met veel vertraging gebeuren.

2.2 Houding van de regering als verklaring voor te laat of niet overnemen van richtlijnen

De houding van een regering ten opzichte van Europa kan belangrijk zijn voor de mate van compliance en de snelheid van transpositie (Toshkov, 2008). De nationale regeringen en actoren hebben veel invloed op het proces en het overnemen van Europese regels in de nationale wetgeving (Borzel & Risse, 2003). Zij zijn degene die vertegenwoordigd zijn namens een lidstaat in de Europese Unie en dus meebeslissen over nieuwe wetten en regels. Ook zijn zij degene die er vervolgens voor moeten zorgen dat de nieuwe goedgekeurde wetten moeten overgenomen in de nationale wetgeving. De regeringen zijn dus de belangrijkste actoren in het proces van implementatie en compliance van de EU-wetten (Goetz & Wollman, 2001). Indien een regering dus positiever staat tegenover de EU, zal dat een positieve invloed hebben op de transpositie van de EU-regels (Toshkov, 2008). Zij zullen meer bereid zijn om hun binnenlandse regels op te heffen of aan te passen dan landen met een regering die bijzonder kritisch is op de EU blijkt ook uit het verleden (Lampinen & Uusikyla, 1998).

We zullen de steun voor integratie in de EU door een regering, zogenoemde government support, als controlevariabele gebruiken in onze analyse. We hebben echter besloten om ‘de mate een regering links of rechts is’ te kiezen als onafhankelijke variabele. Deze twee

variabele lijken te veel op elkaar en hebben een te sterke correlatie met elkaar om ze beiden als onafhankelijke variabele te gebruiken. Zodoende vonden we de links/rechts variabele interessanter en leek ons deze minder voorspelbaar dan de government support variabele.

Daarnaast heeft Toshkov in zijn studie gevonden dat over het algemeen regeringen die sociaal economisch meer rechts georiënteerd zijn vaak positiever staan tegenover de EU en daarom eerder transpositie in hun eigen nationale wetten zullen vertonen. Dit komt doordat links georiënteerde regeringen minder blij zullen zijn met enkele Europese hervormingen, zoals de handelsliberalisatie en het terug trekken van de rol van de staat op het gebied van enkele sectoren. (Toshkov, 2008).

Hieruit leiden we de volgende hypothese af.

Hypothese 5: Rechtervleugelregeringen zijn voordeliger voor een tijdige transpositie dan linkervleugelregeringen.

2.3 Aantal partijen in een regering als verklaring voor te laat of niet overnemen van richtlijnen

Wat blijkt is dat kabinetten met meerdere partijen meer moeite hebben om de richtlijn tijdig na te leven, waarschijnlijk door een variëteit aan belangen binnen één kabinet (Toshkov, 2008). Deze visie komt weer overeen met een soortgelijke studie van Farid, die concludeert dat veto players een positieve en significante impact op het aantal schendingen van richtlijnen hebben. Met veto players bedoelt hij elke partij of persoon die invloed kan uitoefenen op EU-besluiten in nationaal perspectief. Dus meer kabinetspartijen betekent ook meer veto players, wat weer tot gevolg zou hebben dat deze lidstaten eerder geneigd zijn de richtlijnen niet na te leven. Als voorbeeld in deze studie komt Italië naar voren, met gemiddeld de meeste veto players en veruit de meeste schendingen (Farid, 2010). De laatste hypothese luidt als volgt:

Hypothese 6: Een regering met minder kabinetspartijen is bevorderlijker voor tijdige transpositie dan een regering met meer kabinetspartijen.

3. Methoden

In dit onderzoek wordt gekeken in hoeverre de lidstaten van de Europese Unie de richtlijnen van de EU op tijd overnemen in hun nationale wetgeving. Daarnaast worden verklaringen gezocht voor mogelijke non-compliance.

Wij hebben gebruik gemaakt van een bestaande dataset waarin alle richtlijnen zijn opgenomen, die zijn doorgevoerd in de periode 2004 tot en met 2010. Ook zijn alle 27 lidstaten aan de dataset toegevoegd en is het dus mogelijk om alle kenmerken en gegevens van deze richtlijnen te onderzoeken en te toetsen in combinatie met de lidstaten.

De reden dat we deze dataset gebruiken, is dat alle data die we nodig hebben voor onze hypothesen zitten in deze dataset verwerkt zitten. De dataset bevat daarnaast informatie met vele kenmerken van de regeringen van de lidstaten, waardoor we ook kunnen onderzoeken of er onderscheid te maken valt tussen de EU-landen onderling. Ook wordt er onderscheid gemaakt in de soorten richtlijnen die moeten worden overgenomen. Wij hebben ervoor gekozen om de richtlijnen over transport en toerisme te onderzoeken, samen met economische en monetaire zaken. Dit betekent dat we in totaal 33 directives overhouden, 16 over economische en monetaire zaken en 17 over transport en toerisme.

Alle huidige lidstaten van de EU zitten ook daadwerkelijk in de dataset, inclusief de landen die in 2004 en later zijn aangesloten. Dat betekent dat de volgende landen in de dataset zijn opgenomen:

België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenie, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk en Zweden. In onze analyse nemen we alle lidstaten mee.

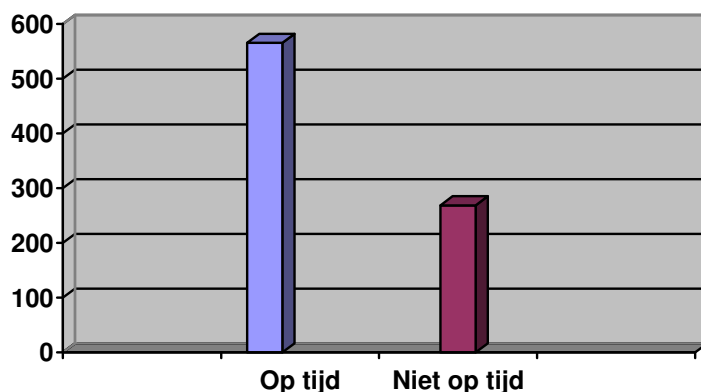
De door ons gebruikte variabelen in de analyse zullen hieronder worden besproken:

Afhankelijke variabele

Tijdige transpositie

De afhankelijke variabele in ons onderzoek geeft aan of een lidstaat een EU-richtlijn wel of niet op tijd heeft geïmplementeerd in de nationale wetgeving van het desbetreffende land en is genaamd **timely_cat1**. Het is een dichotome variabele die als 1 is gecodeerd als een lidstaat een richtlijn op tijd heeft geïmplementeerd en als 0 als dit niet is gebeurd of er vertraging is opgelopen. De operationalisatie van deze variabele is gebaseerd op de transpositie maatregel zoals die is aangegeven door een lidstaat aan de Commissie na de officiële opname van de richtlijn door de EU.

Figuur 1 Aantal richtlijnen dat wel of niet op tijd was geïmplementeerd

In figuur 1 is goed te zien hoe onze afhankelijke variabele is verdeeld. Het is duidelijk dat het grootste gedeelte van de richtlijnen op tijd wordt overgenomen door de lidstaten, namelijk 67.7%. Er zijn echter met 32.3% ook nog altijd 269 richtlijnen die niet op tijd worden geïmplementeerd.

Wij hebben meerdere onafhankelijke en controle variabelen gebruikt om deze variabele te toetsen en om te kijken of er verschillende uitkomsten waren.

Onafhankelijke variabelen

De worlds of compliance: observance, domestic, neglect en dead letters

We hebben alle EU-lidstaten ingedeeld in de verschillende worlds of compliance gebaseerd op de literatuur van Falkner & Treib en voor elke wereld een aparte variabele aangemaakt.

De vier verschillende variabelen hebben we zelf aangemaakt en gecodeerd en staan centraal bij het toetsen van onze vier hypotheses.

De variabele **observance** bevat de Scandinavische landen uit de EU, Denemarken, Finland en Zweden. België, Duitsland, Engeland, Nederland, Oostenrijk en Spanje zijn ingedeeld in de **domestic** wereld. De derde wereld is die van **neglect** en bevat de landen Frankrijk, Griekenland, Luxemburg en Portugal. De vierde en laatste wereld is de wereld van dead letters waarin ook alle lidstaten zijn opgenomen die in 2004 en daarna zijn toegetreden tot de Europese Unie (Falkner & Treib, 2008). De variabele **dead_let** bevat dus de volgende lidstaten: Bulgarije, Cyprus, Estland, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Malta, Hongarije, Polen, Roemenie, Slovenie, Slowakije, Tsjechie.

Plek van regering in het politieke spectrum

In ons onderzoek bekijken we ook of er een verschil bestaat tussen linkse en rechtse regeringen ten aanzien van het overnemen van de richtlijnen van de Europese Unie.

In onze vijfde hypothese uit ons onderzoek willen we dit toetsen en verwachten we dat rechtse regeringen dit beter zullen doen dan regeringen die meer links georiënteerd zijn. De variabele **govt_lr_bl** (Benoit & Laver, 2006) is continue. De minimale score is 2.44 en loopt op tot het maximum van 7.76. De cijfers zijn duidelijk te interpreteren; hoe hoger de score, hoe rechtser de regering is.

Aantal partijen in de regering

Voor onze zesde hypothese die stelt dat een regering met minder partijen een betere transpositie heeft dan een regering met veel partijen is deze variabele van cruciaal belang. Deze variabele geeft het aantal partijen weer dat in een regering zit van een lidstaat. Het is een interval variabele met stappen van 1, voor elke extra partij in de regering en loopt van één partij zoals Portugal in 2004 met Socrates I, tot zeven partijen zoals met het kabinet Prodi II in Italië van 2006. De variabele is genaamd **num_govt_parties** in de dataset.

Controlevariabelen

Controle over corruptie

Een van onze controlevariabelen is de mate van corruptie dat in een lidstaat plaatsvindt. Wanneer er op dit gebied slecht gescoord wordt en de corruptie dus hoog is, kan dit van invloed zijn op de mate en snelheid van de implementatie van de door de EU opgelegde richtlijnen. De variabele **corr_cont_av en** is continue geeft de gemiddelde score aan voor corruptie tussen 2004 en 2009 zoals die is vastgesteld door de World Bank¹ ; Governance Indicators (Worldbank , 2011).

Aantal maatregelen

Voordat een richtlijn van de EU kan worden geïmplementeerd in de nationale wetgeving moet een lidstaat vaak meerdere bestaande wetten of regels aanpassen. Dit omdat ze in strijd kunnen zijn met de nieuwe richtlijn of er overlappingen plaatsvinden.

---

¹ De World Bank is geen normale bank, maar een organisatie die over veel informatie over landen en regeringen beschikt. Ze hebben als hoofddoel het bestrijden van armoede en het helpen ontwikkelen van derde wereld landen.

De variabele **n_measures** geeft het aantal maatregelen weer dat een lidstaat moet doen alvorens een richtlijn klaar is om geïmplementeerd te worden. Dit verschilt van één te nemen maatregel tot 99. Voor het merendeel zijn er echter niet veel veranderingen nodig, in 60,3% van de gevallen zijn er maar drie of minder maatregelen nodig. Voor 30,1% van de gevallen is er slechts één enkele maatregel nodig. Wanneer een land meer maatregelen en veranderingen moet doorvoeren, is het zeer aannemelijk dat de implementatie van een richtlijn vertraging kan oplopen.

Houding tegenover de EU

In de variabele **govt_eu_bl** is de houding van de regeringen ten opzichte van de EU opgenomen. Het laat zien in hoeverre een regering positief is ten opzichte van verdere Euopese integratie. Het is een continue variabele die loopt vanaf het minimum 4 tot het maximum 9.67. Hoe hoger de score uitvalt, hoe positiever de regering is ten opzichte van verdere Europese integratie. Deze variabele is afkomstig uit de dataset van Benoit & Laver, 2006.

In tabel 2 zijn alle variabelen en hun verdelingen weergegeven.

Tabel 2 Verdeling van de variabelen, descriptive statistics

	<i>N</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>Standaardafwijking</i>
Tijdige transpositie	891	0	1	.6775	.46773
WOC:Observance	891	0	1	.1111	.31445
WOC:Domestic	891	0	1	.2222	.41597
WOC:Neglect	891	0	1	.1481	.35545
WOC:Dead Letters	891	0	1	.5185	.49994
Aantal partijen	891	1	7	2.54	1.175
Regering links/rechts	891	2.44	7.76	5.2997	1.46704
Corruptie controle	891	-.11	2.37	1.1008	.73491
Aantal maatregelen	891	1	99	13.78	29.071
Houding t.o.v. Europa	891	4	9.67	8.0595	1.14584

4. Analyse

In onze analyse hebben we eerst alle variabelen gecontroleerd op hun correlatie. Wanneer twee variabelen een te hoge correlatie hebben, kan je ze niet enkel samen in hetzelfde model stoppen. Dit is om te voorkomen dat er twee keer (ongeveer) hetzelfde wordt gemeten.

Tabel 3 Correlaties tussen variabelen

	Observance	Domestic	Neglect	Dead Letters	Regering links/rechts	Aantal partijen	Corruptie	Maatregelen	Houding EU
Observance									
Domestic	-.189**								
Neglect	-.147**	-.223**							
DeadLetters	-.367**	-.555**	-.433**						
Regering links/rechts	.145**	-.139**	.131**	-.069*					
Aantal partijen	.008	-.110**	-.361**	.343**	.031				
Corruptie	.566**	.405**	.044	-.724**	.108**	-.205**			
Maatregelen	.056	-.022	-.022	-.002	.002	-.025	.032		
HoudingEU	-.053	-.053	.110**	-.001	-.152**	-.270**	-.169**	-.008	

*. Correlatie is significant op de schaal van 0.05 (2-tailed)

** . Correlatie is significant op de schaal van 0.01 (2-tailed)

Om onze hypothesen te testen hebben we logistische regressie gebruikt. Bij een logistische regressie gaat het om de berekening van de kansen op een gebeurtenis. Vanwege het feit dat onze afhankelijke variabele dichotoom is, liggen de punten van de afhankelijke variabele niet op een rechte lijn en moeten we een logische regressie gebruiken.

5. Resultaten

Met dit onderzoek willen we kijken of lidstaten vertraging oplopen bij het implementeren van de richtlijnen van de Europese Unie. In onderstaande tabel zijn alle directe factoren meegenomen die wij hebben gebruikt om onze hypothesen te toetsen.

Tabel 4 Resultaten eerste analyse

	Beide sectoren		Transport & Toerisme		Economische zaken	
	<i>Coefficients</i>	<i>Sign.</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Sign.</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Sign.</i>
WOC:	.529	.071	.635	.117	.480	.262
Observance						
WOC:	-.279	.150	-.251	.345	-.300	.293
Domestic						
WOC:	-1.089*	.000	-1.089*	.001	-1.089*	.001
Neglect						
Regering	.032	.550	.092	.217	-.041	.605
links/rechts						
Aantal	-.024	.739	.038	.716	-0.87	.384
partijen						

De world of dead letters is wel in de analyse, maar niet in deze tabel opgenomen, omdat hij is afgezet tegen de andere drie werelden.

Uit tabel 3 blijkt dat bijna geen enkele variabele significant is, wat betekent dat we de meeste hypothesen niet kunnen aannemen. Enkel de world of compliance van neglect is in alle gevallen significant met een negatieve score. We kunnen dus concluderen dat de landen die tot deze groep behoren, Frankrijk, Luxemburg, Portugal en Griekenland, slechter presteren dan de andere landen. Zij nemen de door de EU opgelegde richtlijnen vaak niet op tijd over. Onze vierde hypothese waarin wij dit verwachten is dus aangenomen.

De eerste hypothese ging over de world of observance en stelde dat de Scandinavische landen goed zullen scoren. Deze wereld heeft geen enkele significante score, wat betekent dat we onze hypothese niet kunnen aannemen. Dit geldt eveneens voor de world of domestic, waar onze tweede hypothese over ging. De verwachting was dat de landen uit deze groep de meeste richtlijnen tijdig zouden overnemen, maar iets minder zouden scoren dan de world of observance van de Scandinavische landen. Aangezien er in dit geval ook geen significant bewijs voor is gevonden, moeten we ook onze tweede hypothese verwerpen.

De world of dead letters is niet opgenomen in de tabel, maar alle andere werelden zijn tegen deze werelden afgezet. De negatieve score van de world of neglect betekent dus dat zij slechter scoren dan de landen uit de world of dead letters. Aangezien er ook hier geen significant bewijs naar voren kwam uit de analyse, kunnen we de derde hypothese niet aannemen en verwerpen we hem.

Uit de literatuur kwam naar voren dat rechtse regeringen beter zouden scoren dan linkse regeringen. Op basis daarvan hadden wij ook de hypothese opgesteld dat rechtvleugelregeringen voordeliger zijn voor een tijdige transpositie dan linkervleugelregeringen. Uit de analyse komt echter geen enkel significant getal naar buiten, niet voor beide sectoren en ook niet voor een sector apart. Hieruit komt de conclusie voort dat de plek van een regering in het politieke spectrum geen directe invloed heeft op het tijdig transposeren van EU-richtlijnen. De vijfde hypothese is bij deze dus verworpen.

Uit de tabel komt ook naar voren dat het aantal partijen dat in een regering zit geen invloed blijkt te hebben op het tijdig overnemen van de richtlijnen. De verwachting was dat dit slechter zou gebeuren naarmate het aantal partijen in een regering toeneemt. Onze zesde hypothese is dus ook verworpen.

Alle hypothesen zijn hierboven getoetst door een logische regressie met alle onafhankelijke variabelen in een model. Het is echter ook zeer aannemelijk dat meerdere zaken van invloed zijn op een tijdige transpositie. Om te controleren of dit ook daadwerkelijk het geval is, hebben we een tweede model ontwikkeld met daarin enkele controle variabelen. We hebben de controle over de corruptie in een land toegevoegd in onze analyse, alsmede het aantal maatregelen dat een lidstaat moet nemen om een richtlijn over te nemen en de houding van de regering ten opzichte van verdere Europese integratie. Deze variabelen zijn uitvoerig besproken in het methode gedeelte.

In onderstaande tabel zijn de scores van dit model weergegeven.

Tabel 5 Resultaten analyse inclusief controlevariabelen

	Beide sectoren		Transport & Toerisme		Economische zaken	
	<i>Coefficients</i>	<i>Sign.</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Sign.</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Sign.</i>
WOC:	.812	.073	1.220	.075	.624	.318
Observance						
WOC:	-.302	.288	-.285	.483	-.315	.437
Domestic						
WOC:	-1.221*	.000	-1.296*	.001	-1.164*	.002
Neglect						
Regering	.062	.279	.193*	.021	-.051	.538
links/rechts						
Aantal	-.004	.962	.108	.353	-.093	.384
partijen						
Corruptie	-.001	.996	.074	.788	-.053	.843
controle						
Aantal	-.031*	.000	-.042*	.000	-.023*	.002
maatregelen						
Houding	.162*	.028	.282*	.006	.066	.546
t.o.v.						
Europa						

De world of dead letters is wel in de analyse, maar niet in deze tabel opgenomen, omdat hij is afgezet tegen de andere drie werelden.

Uit de tabel komen, in tegenstelling tot de vorige, redelijk wat significante scores naar voren. Wat meteen opvalt is dat de world of neglect wederom in alle gevallen significant is met een negatieve richting. Ook wanneer we controleren voor schijnverbanden en andere factoren blijken deze landen veel moeite te hebben om de richtlijnen tijdig over te nemen. Ze scoren met een coefficient van -1.221 beduidend slechter dan alle andere werelden en lidstaten. Frankrijk, Griekenland, Luxemburg en Portugal hebben dus een veel slechtere transpositie van de Europese richtlijnen dan hun medeleden. De vierde hypothese van ons onderzoek waarin wij dit ook hadden verwacht, kunnen we dus met volle overtuiging aannemen. De world of observance is wederom in geen enkel geval significant waardoor wij ook nu geen bewijs voor onze hypothese hebben. De verwachting dat Scandinavische lidstaten vrijwel

altijd de richtlijnen op tijd transposeren kunnen we dus niet aannemen met als gevolg dat we onze eerste hypothese moeten verwerpen.

We verwachtten op basis van de literatuur dat de West-Europese lidstaten en Oostenrijk en Spanje de richtlijnen in de meeste gevallen tijdig zouden overnemen. Uit onze analyse zijn echter geen significante cijfers voor deze landen te vinden. Ondanks dat het wel interessant is dat de coëfficiënt in alle gevallen negatief is, kunnen we hier dus geen uitspraken over doen. De tweede hypothese is dus verworpen. De world of dead letters is ook nu niet in de tabel opgenomen, maar wel meegenomen in de analyse. Voor onze derde hypothese, waarbij we verwachtten dat de landen uit deze wereld (Ierland, Italië en de nieuwe lidstaten) goed zouden scoren op het gebied van transpositie, hebben we geen significante resultaten gevonden. Zodoende moeten we de derde hypothese verwerpen.

Bij de vijfde hypothese verwachtten we dat rechtse regeringen vaker een richtlijn tijdig zouden implementeren dan een linkse regering. In het vorige model moesten we deze hypothese verwerpen, maar indien we de verbanden nu controleren met enkele andere variabelen is die toch significant. Dit is echter alleen het geval voor de sector transport en toerisme en gaat niet op voor richtlijnen met een economische achtergrond. Uit de theorie bleek al dat het overnemen van richtlijnen met betrekking op transport meestal niet zo veel tijd in beslag nemen. Aangezien het een licht positief verband is, kunnen we concluderen dat een meer rechtse regering een betere transpositie heeft dan een linkse regering. Onze vijfde hypothese kunnen we dus aannemen.

Het aantal partijen dat in een regering zit blijkt ook nu geen invloed te hebben op tijdige transpositie. We kunnen ook uit deze analyse geen steun vinden voor het feit dat het hebben van meer partijen een slechte invloed zou hebben. Er is geen enkel significant verband te vinden, wat tot gevolg heeft dat we onze zesde hypothese moeten verwerpen.

De uitkomsten van de controlevariabelen verschillen van elkaar. De mate van corruptie dat zich in een land afspeelt, blijkt geen invloed te hebben. Een land waarin veel corruptie plaatsvindt hoeft dus niet slechter te scoren dan een land waarin dat niet is.

De overige twee variabelen zijn echter wel significant en hebben dus wel degelijk invloed. Het aantal maatregelen dat een land moet nemen voordat zij een richtlijn kunnen overnemen is perfect significant en heeft een negatieve richting. Dit houdt dus in dat naarmate een land meer maatregelen moet treffen en meer veranderingen moet doorvoeren, de kans groot is dat zij vertraging oplopen tijdens de transpositie. Dit is uiteraard makkelijk te verklaren, aangezien het treffen en doorvoeren van die maatregelen ook behoorlijk wat tijd in beslag neemt en het dus langer duurt voordat de EU-richtlijn ook daadwerkelijk kan worden

overgenomen. Dit geldt voor beide sectoren, dus op zowel economisch gebied als op het gebied van transport en toerisme leidt het moeten doorvoeren van meer maatregelen tot vertraging.

Ook de houding van de regeringen ten opzichte van verdere Europese integratie is significant. Enkel op het gebied van economische en monetaire zaken speelt dit geen rol. De variabele heeft een positieve richting wat betekent dat naarmate een regering positiever tegenover Europa staat, zij eerder een richtlijn tijdig zullen overnemen. Wanneer een lidstaat positiever tegenover verdere Europese integratie staat, en dus ook de Europese Unie, is het ook aannemelijk dat zij moeite zal doen voor een goede transpositie. Dit blijkt dus ook uit de analyse.

Tabel 6 Alle hypothesen na analyse op een rij

Hypothese	Aangenomen/niet aangenomen?
1	Niet aangenomen
2	Niet aangenomen
3	Niet aangenomen
4	Aangenomen
5	Deels aangenomen (alleen voor de sector Toerisme&Transport)
6	Niet aangenomen

6. Conclusie

Dit onderzoek was erop gericht om te kijken in hoeverre de lidstaten van de Europese Unie de richtlijnen overnamen in hun nationale wetgeving. We wilden kijken of deze transpositie op tijd gebeurde en of er patronen te ontdekken vielen tussen verschillende lidstaten en wel of geen tijdige transpositie. Op basis van de bestaande literatuur hadden we bepaalde verwachtingen en hypothesen opgesteld. De verwachting was dat de Scandinavische landen en de West-Europese landen goed zouden scoren op het gebied van compliance, wat betekent dat zij de door de EU opgestelde richtlijnen in de meeste gevallen op tijd overnemen. De twee hypothesen die hiervoor waren opgesteld kunnen we bij gebrek aan significante uitkomsten echter niet aannemen. Dit geldt eveneens voor de hypothese waarin we verwachtten dat de

nieuwe lidstaten (na de uitbreiding van 2004) hoge ogen zouden gooien met de transpositie. Ook in dit geval bleken de cijfers niet significant en kunnen we de hypothese dus niet aannemen. Echter, wat wel in onze lijn van verwachting lag en welke hypothese we dus wel konden aannemen, was het grote falen van de lidstaten Frankrijk, Griekenland, Luxemburg en Portugal. Zij tonen aan zeer nalatig te zijn wanneer het erop aankomt om de EU-richtlijnen over te nemen.

We wilden behalve de verschillen tussen de lidstaten onderling ook kijken of er andere zaken van invloed waren op het gebied van transpositie. Uit onze analyse kwam naar voren dat rechtse regeringen beter scoorden dan linkse regeringen. Met andere woorden, wanneer een regering meer rechts georiënteerd is, is het ook aannemelijker dat de EU-richtlijnen op tijd worden overgenomen. Ondanks dat dit slechts voor de sector 'Transport en Toerisme' significant was, kunnen we deze hypothese wel gedeeltelijk aannemen.

Het aantal partijen dat in een kabinet zit, bleek echter geen invloed te hebben op tijdige transpositie. De verwachting was in dit geval dat naarmate er meer regeringspartijen zijn, dit een negatieve invloed zou hebben op het op tijd overnemen van de richtlijnen. Deze hypothese kon dus niet worden aangenomen.

In het tweede regressiemodel waren extra factoren toegevoegd waarvan wij dachten dat ze invloed konden hebben op de transpositie. De mate van corruptie in een land bleek geen rol te spelen, in tegenstelling tot het aantal maatregelen dat een lidstaat moest nemen voordat zij een richtlijn ook daadwerkelijk konden implementeren en de houding van een lidstaat ten opzichte van Europa. Als een land meer maatregelen moest treffen, had dit tot gevolg dat de transpositie vaak niet op tijd plaatsvond. Ook bleek dat een land een betere score haalde als zij positiever tegenover Europese integratie stond en waarschijnlijk dus ook positiever tegen de Europese Unie aankeek.

7. Discussie

Al zijn we zelf tevreden met ons onderzoek, is er altijd ruimte voor verbetering en daarmee voor discussie. Wat zou volgens ons dit onderzoek kunnen verbeteren? We beginnen met de worlds of compliance. De literatuur was daar niet altijd even duidelijk over. Zo kozen Falkner en Treib voor een +- in de kolom van overname door de 'dead letters' lidstaten. Echter, in veel andere artikelen vonden wij juist dat deze landen heel snel de richtlijnen in hun nationale wetgevingen overnamen. Daarom hebben wij besloten hier een + van te maken en onze hypothese daarop aan te passen. Bovendien hebben we de Oost-Europese lidstaten in de

‘world of dead letters’ geplaatst, omdat dit het meest aannemelijk was. Echter, het lijkt ons een goed idee dat Falkner en Treib hun onderzoek actualiseren en al de lidstaten, inclusief de Oost-Europese, erin mee zouden nemen. Ze zouden met behulp van data een gedegen herindeling kunnen maken waar andere onderzoekers, waaronder wijzelf, profijt van kunnen hebben.

Verder zou er meer onderzoek moeten komen naar de implementatie-fase in vervolgonderzoeken. Waarom nemen sommige landen de richtlijnen wel op tijd over, maar brengen ze deze weinig of niet tot de praktijk? Al is het misschien lastig om op deze manier data te verkrijgen, een idee zou zijn om interviews te houden met (ex-)parlementariërs om zo achter hun motieven van non-compliance te komen. Op dit moment is ons onderzoek namelijk erg kwantitatief en blijft de toch minstens zo belangrijke implementatie-fase enigszins onderbelicht.

Literatuurlijst

Bardach, Eugene (1977) 'The Implementation Game: What Happens after a Bill Becomes a Law', *MIT Press*, Cambridge, MA.

Barett, Susan M., (2004) 'Implementation Studies: Time for a Revival? Personal Reflections on 2- Years of Implementation Studies', *Public Administration*, 82(2): 249-262.

Benoit, K. and Laver, M. (2006) *Party Policy in Modern Democracies*, London: Routledge

Börzel, Tanja A. and Thomas Risse (2003) 'Conceptualizing the Domestic Impact of Europe', in Kevin Featherstone and Claudio M. Radaelli (eds) *The Politics of Europeanization*. Oxford: Oxford University Press.

Falkner, Gerda, Miriam Hartlapp, Simone Leiber and Oliver Treib (2005) *Complying with Europe: EU Harmonization and Soft Law in the Member States*. Cambridge: Cambridge University Press.

Falkner, Gerda and Treib, Oliver (2008) 'Three Worlds of Compliance or Four? The EU-15 Compared to New Member States', *Journal of Common Market Studies*, 46(2): 293-313.

Farid, Omar B. (2010) 'Examining Compliance Rates of European Union Member States', in Williamsburg, Virginia.

Goetz, Klaus H. and Hellmut Wollmann (2001) 'Governmentalizing Central Executives in Post-Communist Europe: A Four-Country Comparison', *Journal of European Public Policy* Vol. 8(6), pp. 864-87.

Hartlapp, Miriam and Gerda Falkner (2008) 'Problems of Operationalization and Data in EU Compliance Research', *European Union Politics* 10(2): 281-304.

Haverland, M., Steunenberg, M. & van Waarden, F. (2011) 'Sectors at Different Speeds: Analysing Transposition Deficititis in the European Union'. *Journal of Common Market Studies*, Vol. 49 pp. 265-291

Joerges, Christian and Neyer, James (1997) 'From Intergovernmental Bargaining to Deliberative Political Processes: The Constitutionalisation of Comitology', *European Law Journal*, Vol: 3, 3.

Lampinen, Risto and Uusikylä, Petri (1988) 'Implementation Deficit: Why Member States Do Not comply with EU Directives?', *Scandinavian Political Studies*, 21(3): 231-251.

Mastenbroek, Ellen (2005). 'EU Compliance: Still a 'Black Hole'? *Journal of European Public Policy*, 12:6, 1103-20.

Raustiala, Kal, Slaughter, Anne-Marie (2002) 'International Law, International Relations and Compliance', in *Handbook of International Relations*, Sage, London, 538-558.

Sadurski, W. (2006) 'Introduction: The law and institutions of new member states in year one', in W. Sadurski, J. Ziller and K. Zurek (eds), *Après Enlargement: Legal and Political Responses in Central and Eastern Europe*, Florence: European University Institute, pp. 3-18.

Scharpf, Fritz W. (1988) 'The Joint-Decision Trap: Lessons From German Federalism and European Integration', *Public Administration*, 66(3): 239-278.

Sedelmeier, U. (2008) 'After conditionality: post-accession compliance with EU law in East Central Europe' *Journal of European Public Policy*, 15: 6, pp. 806-825

Steunenberg, B. (2007) 'A Policy Solution to the European Union's Transposition Puzzle: Interaction of Interest in Different Domestic Areas'. *West European Politics*, Vol. 30, pp. 23-49

Steunenberg, B. & Rhinard, M. (2005) 'Hare of Turtle? Member States Catching Up with the Transposition of EC Directives'. Working Paper (Leiden: Leiden University).

Steunenberg, B. & Toshkov, D. (2009) 'Comparing transposition in the 27 member states of the EU: the impact of discretion and legal fit'. *Journal of European Public Policy*, Vol. 16, pp. 951-970

Thomson, Robert (forthcoming December 2010) ‘Opposition through the Back Door in the Transposition of EU Directives’, *European Union Politics*.

Toshkov, D. (2008) ‘Embracing European Law: Compliance with EU directives in Central and Eastern Europe’. *European Union Politics*, Vol. 9(3), pp. 379-402.

Treib, Oliver (2008) ‘Implementing and complying with EU governance outputs’, *Living Reviews in European Governance*, 3(5): 4-29.

Versluis, Esther (2007) ‘Even Rules, Uneven Practices: Opening the ‘Black Box’ of EU Law in Action’, *West European Politics* 30: 50 – 67.

Zubek R. (2005) ‘ Complying with transposition commitments in Poland: collective dilemmas, core executive and legislative outcomes’, *West European Politics* 28(3). Pp. 592-619.

Internet

EUROPA – The official website of the European Union, <http://europa.eu/>

European Parliament <http://www.europarl.europa.eu/>